

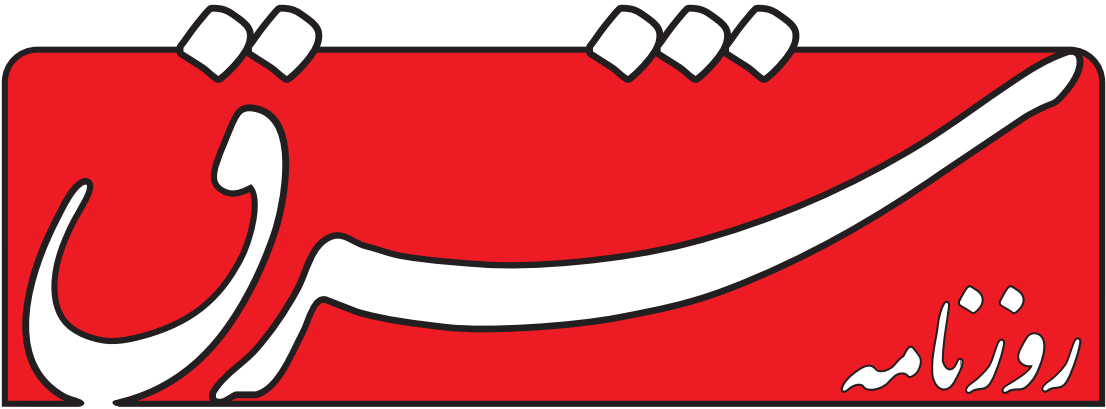
در پی درگذشت سیداحمد زرگر

پیام تسلیت مقام معظم رهبری

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری: حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پیامی درگذشت حجت‌الاسلام زرگر، رئیس دادگاه انقلاب تهران و از قضات باسابقه کشور را تسلیت گفتند. متن پیام رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است...

صفحه ۲

سه‌شنبه ۲۳ شهریور ۱۴۰۰ - ۷ صفر ۱۴۴۳ - ۱۴ سپتامبر ۲۰۲۱

گمانه‌زنی‌ها درباره بازگشت ایران به بازار نفت

نوش‌داروی نفت

گروه اقتصاد: صنعت نفت ایران روزها با حسادت بیشتر به همسایگان نگاه می‌کند؛ مخصوصاً که در این چندروزه اخباری منتشر شد که باید این حسادت را تحریک کرده باشد. در همسایگی ایران و در عراق و عربستان حرف‌هایی به سطح اخبار آمد که...

صفحه ۵

سال نوزدهم • شماره ۴۰۹۶ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

تترها

آیا هنوز می‌توان از اجرای اصل ۵۹ سخن گفت؟ رفراندم، برجام و FATF

صفحه ۲

واردات واکسن جایگزین سیاست تولید واکسن شد

صفحه ۹

تغییر نام طرح «سیانت» به «حمایت»

صفحه ۳

واکنش امام‌جمعه سابق لواسان به شورای سیاست‌گذاری:

نه استعفا داده‌ام و نه برای ترک مسئولیت اظهار تمایل داشته‌ام

صفحه ۲

افغانستان و انتقاد از منتقدان

کوروش احمدی

تفاهم حفظ پرستیز

ابوالقاسم دلفی

مانور با غنایم جنگی در خیابان‌های کابل

محمود فاضلی

حرف اول

تصویر وانموده یک نسل

کمال‌الدین داعی

اثر صوتی- تصویری کوتاهی که به‌تازگی مرکز ماوا تولید کرده است، نقدهای مختلفی را برانگیخت؛ اما به نظر می‌آید مسئله اصلی نه کاستی‌های اسلوبی مثل تولید سرهم‌بندی‌شده کار باشد و نه آنجا که گروهی دیگر انگشت گذاشته‌اند یعنی بیداد به بیت‌المال. این هر دو مدت‌هاست که از وضعیت استثنا خارج شده است و این یکی هم خلاف قاعده نبود. «دهه هشتادها» را سیاست‌گذاران فرهنگی- رسانه‌ای و زادگان دهه‌های ۵۰ و ۶۰ ساخته‌اند نه دهه‌هشتادی‌ها. کرسی‌داران «سواد رسانه‌ای» برای بازیگران دهه‌هشتادی این‌همه موزیک‌ویدیو را رقم زده‌اند که چه بگویند و چه نکنند. اینکه تصویر گروهی از نوجوانان طبقه متوسط شهر تهران را که به بازی‌های ویدئویی و موسیقی علاقه دارند، از امکانات سرگرمی و کالاهای مصرفی برخوردارند و درعین حال از مدل‌های غریب‌استوری‌ز می‌پوشش بپوشند و البته همگی پروفایل «اینستا-پشان نمادهای ارزشی ست، «دهه‌هشتادها» عنوان بدیم، اسمش چیست؟ طراحان گمان کرده‌اند کلیدواژه‌هایی چون «خفن»، «سوتی» و «گودزیلا» یا تعامل با جذابیت‌های سرگرم‌ساز همچون کیمت و اینستاگرام، یعنی گفت‌وگو با زبان نسل دهه‌هشتاد. اما بهره‌گیری از عناصر «نوجوان‌پسند» به این شیوه یا موج‌سواری‌بست یا سنسحه‌پیچی. عمر و عمق موج‌سواری چقدر است؟ به همان اندازه موج. آنها باید بهتر از همه بدانند که اگر جامعه به رفتار «توده‌وار» خو گرفت و طبع توده‌گونه یافت، همه‌جا سرسپردگی به اقتضا «لاک» یا اگر خصلی نامطلوب است، همه‌جا نامطلوب است. همان‌طور که اگر ماهیت سلبریتی‌پسوری از منطق فروشندگی و خریداری است، همواره چنین است. مثلاً ممکن است در ازای قیمت بهتر مشتری کسی دیگر بشود، مشتری کسی که شاید قبلاً «دم زام» بوده کرده‌ای. نتیجه بی‌اعتنایی به این موارد یک آش‌شله‌فلم‌لار مسموم است. پیوند با عناصری که «کول» پنداشته می‌شوند (اما در ترکیب فعلی‌شان فقط در تخیل سازندگانش «کول» هستند) یا کلیدواژه‌هایی سیاسی مانند «انتقام‌سخت» و فضاهای معنوی مثل ماه محرم و مراسم عزاداری، تمام قضیه را به یک تبلیغ بازرگانی فروکاسته است.

ادامه در صفحه ۴

مروری بر پیشینه و عملکرد سیاسی عزت‌الله ضرغامی:

از سودای ریاست جمهوری تا پشت میز نشینی

صفحه ۳

یادداشت

آیا تحولی در راه است؟!

ایجاد فضای رقابتی است که اولین بند آن حذف کنترل‌های قیمتی و قیمت‌های دستوری است که از سوی نهادهای دولتی مانند سازمان حمایت و تعزیرات اعمال می‌شوند. انتخاب راه اول یعنی سرکوب قیمت‌ها و توزیع رانت معمول و مالوف‌بودن آن -سواى اقتصاد سیاسى موضوع- از طریق یکی جلوه‌دادن «تورم» و «گرانی» صورت می‌گیرد. دولت‌ها در کشورمان در طی دهه‌ها با این روش و مقصر جلوه‌دادن بنگاه‌های اقتصادی که نهاد‌های عرضه‌کننده محصولات و خدمات هستند، به افکار عمومی چنین آدرس می‌دهند که افزایش قیمت‌ها ناشی از تصمیم ارادی بنگاه‌ها و نه تحمیلی از سوی خود آنهاست. دولت‌هایی که به سبب کسری بودجه‌های فزاینده و افزایش بدی‌های‌شان به بانک مرکزی و بانک‌ها و افزایش پایه پولی و نقدینگی مسبب واقعی تورم هستند. با این به قول معروف «ایز-مگر کردن»، اقتصاد کشور در چرخه معیوبی قرار گرفته و راه تنفس بنگاه‌ها مسدود و با کاهش بهره‌وری و افت کیفیت، بخش‌های بیش‌تران اقتصاد به بخش‌های زیان‌ده و بدون مزاد تبدیل می‌شوند و با توزیع انواع امتیاز و رانت، فساد و قاچاق و... فضای اقتصاد را اشباع می‌کند. این وضعیت وقتی مخرب‌تر می‌شود که عامل ناپایداری در عرصه تعاملات بین‌المللی و سیاست خارجی نیز به آن افزوده شده و مسیرهای معمول جذب تکنولوژی و سرمایه و مباد اولیسه و حضور در بازارهای جهانی را پس دشوار می‌کند و هزینه‌های سنگینی بر اقتصاد ملی و بنگاه‌های بخش خصوصی برای دورزدن این فشارها و تحریم‌ها وارد می‌کند. اعداد و ارقام زیر گویای این وضعیت است:

- در سال ۱۳۹۷ نزدیک ۲۹ میلیارد دلار به‌هیچ‌عنوان کران نشود. ایشان در اولین جلسه ستاد اقتصادی دولت نیز دو وزارتخانه صمت و اقتصاد را مسئول رفع موانع تولید و حمایت از تولید داخلی کردند. به نظر می‌رسد دو راه پیش پای مقام سیاست‌گذار است: یک راه همان است که در پنج دهه اخیر چه قبل و چه بعد از انقلاب پیموه شده؛ یعنی توزیع حجم عظیم یارانه‌ها در قالب تسهیلات ارزان‌قیمت بانکی و ارز و حامل‌های انرژی ارزان و... چنان‌که در طی شش برنامه توسعه‌ای ۱۶۰ ماده و ۳۵۸ حکم مربوط به حمایت از تولید داخل در موارد ارزی، بیمه‌ای، تأمین مالی، ترجیحی، تعرفه‌ای و... مصوب و اجرائی شده و نتیجه‌ای جز فساد و رانت و کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری و... در بر نداشته. آن چنان که در نامه فعالان اقتصادی نیز به آنها اشاره شده است. اما راه دیگر بهبود فضای کسب‌وکار و

ادامه در صفحه ۴

FATF در ساختار یک‌دست اصولگرایان هم معلق خواهد ماند؟

تعیین تکلیف FATF با رفع تحریم‌ها

صفحه ۲

عکس: آرژان میرحسین‌پاسی، باشگاه خبرنگاران جوان

یادداشت

سابقه مبارزاتی پنجشیر

۲۵ هزار نفر را شامل می‌شد همه امکانات نیروی هوایی را به کار گرفتند و بیش‌ترین بمباران هوایی را در تاریخ اشغال افغانستان رقم زدند. در ابتدا نیروی هوایی همه مکان‌ها را بمباران می‌کرد و چترپازان نیروی هوایی در مناطق حساس پیاده می‌شدند. سپس زره‌پوش‌ها بعد از حملات هوایی وارد منطقه می‌شدند. احمدشاه مسعود هم تاکتیک جنگ‌های چریکی را در پیش گرفت و ضمن حمله به چترپازان و سربازان شوروی و افغان و درهم‌شکستن خطوط مواصلاتی آنها به دره‌های منطقه عقب‌نشینی می‌کرد. جمله معروف «با دشمن نامرئی در دره‌ها می‌جنگیم» را یکی از ژنرال‌های روسی در مقاله‌ای با احمدشاه مسعود به کار برد. حملات چریکی مسعود که بی‌امان بر سر ارتش سرخ و ارتش افغان فرود می‌آمد همه انرژی شوروی را در اشغال افغانستان هدر می‌داد تا اینکه در آغاز سال ۱۹۸۳ شوروی‌ها پیشنهاد خاتمه جنگ را به احمدشاه مسعود دادند. پیروزی مسعود در این سال‌ها این بود که شوروی مبارزات مسعود را به رسمیت شناخت و حاضر به مذاکره با او شد. مسعود که دیگر به قهرمان ملی تبدیل شده بود و آوازه او از دره پنجشیر به دیگر ایالات کشیده شده بود، هوادارانی در هرات، قندهار و مزارشیرف پیدا کرد و توانست ارتش سرخ را به زانو درآورد. شوروی برای ازین‌بردن احمدشاه مسعود در سال ۱۹۸۴ دست به تعرض همه‌جانبه زد. روز ۲۱ آوریل سال ۱۹۸۴ در تاریخ مبارزات احمدشاه مسعود نقطه عطفی است؛ روزی که تعرض همه‌جانبه شوروی به دره پنجشیر باعث شکست خفت‌بار شوروی شد. هرچند دره سرسبز پنجشیر به‌کلی خالی از سکنه شد، اما ارتش سرخ هم پیروز شکست‌خورده‌ای بود نه اینکه چیزی به دست نیاوردند بلکه اکثر ادوات جنگی خود را از دست دادند و سَبَح احمدشاه مسعود در همه جبهه‌ها بر ارتش سرخ سنگینی می‌کرد. تاکتیک جنگی را این‌بار روس‌ها تغییر دادند که سرزمین سوخته‌ای را به مبارزان تحویل بدهند. تاکتیک جدید جنگ با مسعود و چریک‌های او نبود، بلکه به جهت ازین‌بردن مردم منطقه وارد عمل شدند. پیش چشم مردم خسته از جنگ به بهانه کمک و همراهی با احمدشاه مسعود هرکس از مردم عادی را که در منطقه رؤیت می‌کردند می‌کشند. خون‌بارترین کشتار مردم در منطقه فراج و دره نخچی اتفاق افتاد که نزدیک به چندین هزار مردم عادی که اکثر آنان زنان و کودکان بودند را قتل عام کردند و جنازه‌کشته‌شدگان را در منطقه رها کردند و اجازه کفن و دفن ندادند و اگر از سوی نیروهای مسعود حمله‌ای به ارتش سرخ صورت می‌گرفت منطقه را با همه ساکنان آن به آتش می‌کشیدند.

ادامه در صفحه ۲

نعمت احمدی

حقوق‌دان

حسین حقگو

کارشناس اقتصادی

ادامه در صفحه ۴

سرمقاله

یک توافق و دو بازخورد

جاوید قربان‌اوغلی

رافائل گروسی مدیر کل آژانس پس از سفری کوتاه به ایران و مذاکره با محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی در دولت جدید با رضایتمندی تهران را ترک کرد؛ سفری که حداقل دستاورد آن برای تهران، کنار رفتن (ولو موقت) ابرهای تیره قطع‌نامه جدید و جلوگیری از ارجاع مجدد پرونده ایران به شورای امنیت سازمان ملل متحد بود. اسلامی در مصاحبه خبری مشترک با گروسی گفت: مسائل بین ایران و آژانس فنی است و هیچ‌گونه مسائل سیاسی، جایگاهی را در روابط فنی‌مابین نخواهد داشت... قرار شد تیم فنی مربوطه بعد از توافق به ایران بیایند تا بتوانند اقداماتی را که لازم است، برای دوربین‌ها به لحاظ فنی انجام بدهند. کارت‌های حافظه قدیمی را که طبق روال پادمان در ایران نگهداری و پلمب می‌شود، همان‌جا پلمب کنند و کارت‌های جدید حافظه را در دوربین‌ها نصب کنند که این روال جاری و طبیعی در سیستم نظارتی آژانس است. گروسی نیز ضمن ابراز خرسندی از توافق گفت: «خوشحالم گفت‌وگوهای ما نتیجه سازنده داشت. ادامه عملیات تجهیزات فنی برای آژانس بسیار مهم است. این تضمینی مهم برای آژانس و جهان است. ما می‌توانیم در این چارچوب به ایران کمک کنیم تا توافق‌های مثبت بعدی را داشته باشیم». کمک مورد اشاره گروسی احتمالاً اقدام او در نشست چند روز آینده آژانس و اقلان کشورهای تأثیرگذار در ممانعت از صدور قطع‌نامه علیه فعالیت‌های ایران است. سفر گروسی و توافق با تهران به‌سرعت با واکنش‌های مثبت روه‌رو شد. «میخائیل اولیانوف»، نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی با عبارت «سفر رافائل گروسی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تهران موفق بود. تبریک به مدیرکل و ایران» از آن استقبال کرد. انریکه مورا معاون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز در پیامی با قدردانی از تلاش‌های منتج به توافق اخیر آن را «گام مثبتی جهت تداوم اطلاع درباره برنامه هسته‌ای ایران» ذکر کرد که فضا را برای دیپلماسی فراهم می‌کند. برای کسانی که با الفبای دیپلماسی آشنا هستند، کاملاً روشن است که دستیابی به توافقی با این درجه اهمیت نمی‌تواند حاصل مذاکره‌ای دوساعته باشد. کاملاًیکه گروسی نیز دیپلماتی نیست که بی‌گدار به آب زده و بدون تمهیدات اولیه و حصول اطمینان از دستیابی به دستاوردی بزرگ ریسک سفر به تهران را پذیرا شود. از جزئیات و پشت‌پرده‌های توافق اخیر و مطالبی که در رسانه‌های بین‌المللی درباره آن نوشته شده که ممکن است محل مناقشه باشد، پرهیز کرده و آن را به اهل فن وا می‌گذارم. همان‌طور که در جریان سفر قبلی گروسی به تهران و توافق با علی‌اکبر صالحی نوشتیم، این کار به یقین به صلاح کشور است و باید از آن استقبال کرد و به دست‌اندرکاران تبریک گفت. اما سؤال این است چگونه یک توافق در دو بازه زمانی با دو استنباط کاملاً مغایر و بلکه متضاد تفسیر می‌شود. هنوز از اسفند ۹۹ چند ماه بیشتر نگذشته و حافظه رسانه‌ای اجازه می‌دهد واکنش بهارستان‌نشینان در مورد توافق قبلی گروسی با صالحی در دوره ریاست‌جمهوری روحانی را مرور کنیم. مواردی که از نظر رئیس جدید سازمان «فنی» است و به این سهولت و در ملاقاتی دوساعته قابلیت توافق با آژانس را دارد، در آن زمان در بهارستان به‌گونه‌ای دیگر و با واژگان و عبارتهای «تخلف، خیانت، بیگرد قانونی و...» مواجه شد. به مرز تهدید اجازه‌نزدادن به دولتی‌ها برای ورود به مجلس و معرفی رئیس‌جمهور و همه ناقدین و مستنکفین قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها با قید فوریت به قوه قضائیه و رسیدگی خارج از تشریفات مرسوم تفسیر شد. البته باید منتظر واکنش همان افراد به توافق محمد اسلامی با همان شخصیتی باشیم که رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس در توافق مشابه اسفندماه او را «نوکر غرب» و تفاهم سلف محمد اسلامی با گروسی را «توهین به شان ملت ایران» خوانده بود. به نظر می‌رسد زمان آن فرا رسیده که فضای هیجانی و شعارهای بی‌محتوا و مخرب را پشت‌سر گذاشته و با درک واقعیت‌های جهان ریل‌های سیاست خارجی را در جهت توافق و همکاری» بازسازی کنیم. در همین راستا نگارنده‌ای صدور قطع‌نامه و ارجاع مجدد پرونده ایران به شورای امنیت توسط چه کسی و در زمان ریاست کدام رئیس‌جمهور انجام شد، باید از آن استقبال کرد و به دست‌اندرکاران آن تبریک گفت.

ادامه در صفحه ۴